

DANSK DEKOMMISSIONERING

Arbejds miljøredegørelse 2014

**Dansk Dekommissionering, Roskilde
marts 2015**

Forfatter: Lars Høj

Titel: Arbejdsmiljøredegørelse 2014

Sektion/kontor: KKS

DD-72 (DA)

marts 2015

Resumé:

Rapporten beskriver arbejdsmiljøarbejdet i Dansk Dekommissionering i 2014.

	Dato	Navn	Underskrift
Redigeret	26/3-15	Lars Høj	
Godkendt	26/3-15	Ole Kastbjerg Nielsen	

Dansk Dekommissionering

Post Boks 320
4000 Roskilde

Tlf.: 4633 6300

Fax: 4633 6302

E-mail: dd@dekom.dk

Web: www.dekom.dk

Indholdsfortegnelse:

Forord	5
Kort om DD	5
Strategiske mål for sikkerheden	6
Arbejds miljøorganisationen	6
Rammer for den nukleare sikkerhed og strålingsbeskyttelse	6
Rammer for den konventionelle sikkerhed	7
Mål og resultater i 2014	7
DD's sikkerhedsmål	7
Resultater	7
Arbejds miljørunderinger	8
Særlige aktiviteter	8
Projekter med særlige udfordringer	9
Konklusion og vurdering af arbejds miljøindsatsen	11
Bilag 1: DD's organisation	12
Bilag 2: Mission og vision	13
Bilag 3: Arbejds miljøorganisation	15
Bilag 4: DD's arbejds miljøpolitik	17

Forord

Dansk Dekommissionering [DD] arbejder med materialer, der udsender ioniserende stråling eller er radioaktivt forurenede. Dermed adskiller DD's sikkerhedsarbejde sig væsentligt fra de fleste andre virksomheder i Danmark. Samtidig er DD også stillet overfor en række udfordringer vedrørende konventionel sikkerhed, som er meget lig dem andre virksomheder oplever.

Sikkerhed er højt prioriteret i DD, både strategisk og operationelt. For strålings- og nuklear sikkerhed er der en række krav og bestemmelser, bl.a. i DD's Betingelser for Drift og Afvikling (BfDA). BfDA er udstedt af de nukleare tilsynsmyndigheder, Statens Institut for Strålebeskyttelse og Beredskabsstyrelsen.

På det konventionelle område anvendes bl.a. Bekendtgørelse 1193 af 9. oktober 2013 om arbejdsmiljøcertifikat. DD ønsker ikke at blive arbejdsmiljøcertificeret, men vi strukturerer arbejdsmiljøarbejdet ud fra dele af bekendtgørelsens krav.

En anden udfordring, som DD står over for, er inden for det psykiske arbejdsmiljøområde. I takt med at dekommissioneringsopgaverne løses, vil en nedmanding blive nødvendig og ultimativt skal DD lukke helt. Denne omstændighed gør det nødvendigt at have ekstra fokus på at sikre fortsat trivsel på arbejdspladsen under forandringsprocessen.

Kort om DD

Dansk Dekommissionering blev etableret som selvstændig virksomhed den 15. september 2003. Grundlaget for DD's etablering er folketingsbeslutning B 48 fra 2003 om afviklingen af de nukleare anlæg på Risø området.

DD's hovedopgave er at afvikle (dekommissionere) de nukleare anlæg på Risø til Greenfield¹, således at bygninger og omkringliggende arealer kan anvendes til anden brug uden radiologiske restriktioner tilknyttet. DD skal endvidere modtage, behandle og opbevare det radioaktive affald fra danske brugere og fra driften af anlæggene. B 48 slog også fast, at der skulle etableres et slutdepot for det radioaktive affald. I 2012 besluttede et flertal blandt de politiske partier, at to andre muligheder skulle undersøges parallelt: dels muligheden for langtidsmellemlagring, og dels muligheden for eksport af alt affaldet. DD deltager i det forberedende arbejde. Ved oprettelsen af DD blev anlæg og et antal tilknyttede medarbejdere med specialviden om anlæggene overdraget fra daværende Forskningscenter Risø til DD.

Afviklingsopgaven inkluderer tre forsøgsreaktorer, et Hot Cell anlæg, et brændselsfabrikationsanlæg samt diverse håndteringsfaciliteter og lagre. Folketinget bevilligede 1 mia. kr. til projektet (i 2003 niveau), som i henhold til B 48 skal afsluttes senest i år 2023.

¹ Greenfield er en definition benyttet af Det Internationale Atomenergiagentur, IAEA, som opdeler dekommissioneringen af nukleare anlæg i tre faser. Greenfield er den sidste fase af de tre faser og repræsenterer dermed den grundigste oprydning af området.

DD har ca. 80 medarbejdere og er inddelt i 4 sektioner samt en stabsenhed med ansvar for tilsyn med kvalitet og arbejdsmiljø.

DD har et internationalt ekspertpanel tilknyttet, som rådgiver om dekommissioneringsprojekterne.

Strategiske mål for sikkerheden

DD's strategi for sikkerhedsarbejdet understøttes af konkrete årlige arbejdsmiljømål. Arbejdsmiljøpolitikken evalueres hvert andet år og arbejdsmiljømålene evalueres årligt.

- Inden for rammerne af de opstillede arbejdsmiljømål sikrer vi, at medarbejderne modtager så lave strålingsdoser som rimeligt opnåeligt i relation til de konkrete opgaver.
- Vi tilrettelægger arbejdet, så vi i videst muligt omfang undgår arbejdsskader.
- Vi arbejder for fuld åbenhed om arbejdsulykker og nærvæd ulykker, og bruger erfaringerne til stadige sikkerhedsmæssige forbedringer.
- Vi sikrer ved målinger, at udslip af radioaktive stoffer til omgivelserne er væsentligt under grænseværdierne, og at der ikke deponeres emner med indhold af radioaktive stoffer over frigivelsesgrænserne uden for Risøs område.
- Vi lever op til BfDA (Betingelser for Drift og Afvikling) og øvrige krav fra de nukleare tilsynsmyndigheder.

Arbejdsmiljøorganisationen

Der er to temaopdelte arbejdsmiljøgrupper, som dækker områderne kontor/ laboratorier samt bygge & anlæg/værksteder. Der er i alt 4 medarbejdere i arbejdsmiljøgrupperne. DD har opretholdt en funktion som daglig arbejdsmiljøleder.

Se arbejdsmiljøorganisationsdiagram i bilag 2.

Rammer for strålings- og nuklear sikkerhed

BfDA beskriver de formelle krav til strålings- og nuklear sikkerhed ved gennemførelsen af DD's projekter og aktiviteter. Inden nye projekter igangsættes, skal myndighederne godkende en plan for projektet.

Strålingsbeskyttelse af medarbejdere og omegnsmiljø gennemføres af DD's Sektion for Strålings- og Nuklear Sikkerhed.

- Alle medarbejdere, som arbejder i klassificerede områder, skal gennemgå en årlig lægeundersøgelse i henhold til Arbejdstilsynets regler. Alle medarbejdere bærer et personligt dosimeter, der registrerer, hvor stor en strålingsdosis medarbejderen har modtaget i forbindelse med arbejdets udførelse.
- Elektroniske dosimetre, som kan aflæses løbende og give alarm anvendes, når der udføres arbejde i helsefysisk klassificerede områder med risiko for forhøjet strålingsudsættelse.
- Luftkontaminationsmonitorer er placeret i helsefysisk klassificerede områder, og der gennemføres et rutinemæssigt overvågningsprogram for radioaktiv forurening af overflader i disse områder.
- Omegnsmiljøet overvåges i form af luft- og nedbørsprøver, vegetationsprøver, fjordvandsprøver og sedimentprøver fra fjorden.

- Alt affald fra dekommissioneringen måles og inddeles i tre kategorier, som afgør dets videre skæbne. Affald med koncentrationer af radioaktive stoffer under fastsatte frigivelsesniveauer kan bortskaffes som konventionelt affald. Frigivelsesmålinger udføres på DD's Frigivelseslaboratorium, som er akkrediteret af DANAK. Hvis affaldet ikke kan frigives, sendes det retur til rensning (dekontamination) eller til mellemlager.

Rammer for den konventionelle sikkerhed

DD gør en stor indsats på at identificere og forebygge de risici, som en given opgave kan indeholde også inden for den konventionelle sikkerhed. Bl.a. udarbejdes APV på alle standardopgaver og på de enkelte arbejdsoperationer i projekterne. De bidrager til at sikre, at opgaverne løses sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Mål og resultater i 2014

DD's sikkerhedsmål

1. Ingen negativ kritik fra myndigheder og ingen overtrædelser af Betingelser for Drift og Afvikling (BfDA).
2. Ingen uplanlagte effektive doser på over 1 mSv/måned eller uplanlagte ekstremitetsdoser på over 5mSv/uge.
3. Nul fraværsulykker.
4. Antallet af ikke- fraværsulykker skal være lavere end 5 ulykker.
5. Antallet af Smileys skal være mindst 35 stk. (En Smiley er en registrering af forhold som kan have indflydelse på sikkerheden).

Resultater

Mål nr. 1. Målet blev ikke nået, da der skete en overtrædelse af Betingelser for Drift og Afvikling (BfDA).
Ventilationsanlægget på Hot Cell var standset ca. et døgn på grund af en elektrisk fejl i ventilationsanlæggets styring.

Mål nr. 2. Målet blev nået, da ingen modtog uplanlagte doser over de nævnte værdier.

Mål nr. 3. Målet blev nået, da der ikke skete fraværsulykker.

Mål nr. 4. Målet blev nået, da der var 4 ulykker uden fravær:

- Skar sig i hånden med en kniv
- Fik boret i armen, da boret på håndboremaskinen knækkede
- Fik flænge i fingeren under åbning af port
- Fik partikel i øjet fra en rundsav

Mål nr.5. Målet blev ikke nået.

Der blev rapporteret 29 gule Smileys. Det er vigtigt at der er fokus på forhold og

adfærd, som kan føre til ulykker, og Smiley-ordningen er et godt redskab hertil. Der vil også i 2015 være fokus på brug af Smiley-ordningen, som nu er blevet udvidet med grønne Smileys.

Arbejds miljørunderinger

De to arbejdsmiljøgrupper runderer efter en plan, som beskriver hvor og hvor ofte, der skal rundes i området.

Særlige aktiviteter

Besøg fra Arbejdstilsynet

Den 13. oktober 2014 besøgte Arbejdstilsynet uanmeldt DD i forbindelse med at DD brugte en udenlandsk leverandør, Mamöet Europa BV, til at udføre en løfteopgave. Dette var for at sikre at arbejdet skete efter Registret for Udenlandske Tjenesteydere (RUT) regelsættet.

APV runde

I 2013 gennemførte DD den store 3-årige APV runde, og emnerne i handlingsplanen blev behandlet /udført i 2014, som planlagt.

Psykisk arbejdsmiljø

Til at styrke det psykiske arbejdsmiljø blev det besluttet at bruge tilbuddet om supplerende efteruddannelse af arbejdsmiljørepræsentanterne og arbejdslederrepræsentanterne i et fælles arrangement.

Organisationspsykolog Ph.d. Liv Starheim afholdt en temadag hos DD, hvor DD`s ledelsesgruppe også deltog. Fokus var bl.a. hvad gør vi godt og hvad kan vi forbedre?

AMU har besluttet at en række DD nøglepersoner, skal have ekstra uddannelse indenfor psykisk førstehjælp, så man bliver bedre til at hjælpe i en krise/ulykkessituation. Udover dette skal der være et eksternt faguddannet kriseberedskab, som kan overtage den nødvendige opfølgning på situationen.

Sundhedsfremme

Igen i 2014 deltog DD i Risøløbet, Roskilde Parkstafet samt DHL stafetten.

Nogle arrangerer selv træningsture på det naturskønne område, hvor DD er beliggende.

Der er mulighed for, mod betaling og udenfor arbejdstiden, at få adgang til et DTU motionsrum, hvor man kan træne sammen med sine kollegaer.

Cykler er til rådighed for intern transport.

Grøn Smiley ordning – anerkendelse i dagligdagen

De grønne Smileys har vi haft siden 2014. Den bruger vi til at vise anerkendelse og påskønnelse af en kollegas positive adfærd og samarbejdsevner.

Alle kender sikkert, hvor dejligt det er f.eks. lige at få lidt hjælp, så man får løst opgaven på en tilfredsstillende måde eller bliver inspireret til at gøre noget anderledes og bedre næste gang.

De grønne Smileys kan udfyldes af alle og puttes i en intern postkasse.

Den som bliver påskønnet af en kollega, får det at vide, men ikke præcist hvorfor og af hvem som man er blevet anerkendt af? Det må kollegaen selv fundere lidt over!

To gange om året kårer en komite, nedsat af AMU, årets bedste grønne Smiley blandt alle de indkomne Smileys.

Udfasningen af Dansk Dekommissionering

I henhold til Folketingsbeslutning skal DD's opgave være afsluttet senest år 2023. DD ønsker at bistå medarbejderne i at opnå en god, langsigtet markedsværdi. Der er i 2013 og 2014 indgået aftaler om langsigtet kompetenceudvikling med de medarbejdere, som ønsker det. I 2014 har flere DD medarbejdere således deltaget på de aftalte kompetenceudviklingskurser.

Projekt med særlige udfordringer

Overfladerensning og betonskæring

Denne opgave er et eksempel på, hvor forskellig artede opgaverne med at dekommissionere kan være.

Et rum i Teknologihallen var blevet brugt til håndtering af uran pulver. Overfladebelægningen var kontamineret med uran som sad mellem malingslagene, som skulle fjernes. Malingen indeholdt desuden epoxy og PCB.

Noget uran var sivet ned i betonen. Den forurenede beton skulle skæres væk.

Savsporene blev lagt i den ikke forurenede del af betonen.

Arbejdet blev udført med en fjernstyret maskine med enten en betonskæreskive (billede 1) eller et overfladefræsehoved (billede 2). For at minimere støvgener var maskinen udført med direkte tilslutning til en støvsuger. Undertrykket i rummet blev opretholdt af en miljøboks, der var forsynet med et grov filter og et HEPA 13 filter. For yderligere at nedsætte støvbelastningen blev der indsat en ioniseringsboks, der ioniserede luften. Den ioniserede luft fik svævestøvpartiklerne, der undslap støvsugeren til at klumpe sammen så de faldt til jorden. Billederne viser maskinen i arbejde, og man kan se at luften er helt klar. Der blev udført et forsøg hvor vi slukkede for ioniseringen; efter ganske kort tid blev rummet så fyldt med støv at man ikke kunne se en hånd frem for sig. Luften blev overvåget med en monitor der kunne detektere ozon. Der blev ikke registreret ozon.

Adgangen til rummet var gennem en dobbelt sluse, så der var et beskidt rum, hvor dragt, sko og turbomaske blev kontrolleret med en kontaminationsmonitor, inden personerne gik ind i den rene del, hvor dragter, overtrækssko og turbomaske blev taget af.

Rummet blev overvåget med en såkaldt ICAM der monitorerede rumluften for radioaktive partikler.

Affaldet, maling og beton blev klassificeret som radioaktivt affald, som skal opbevares under kontrollerede forhold på DD's lager for denne type affald.

Billede 1.

Billede 2.

Konklusion og vurdering af arbejdsmiljøindsatsen

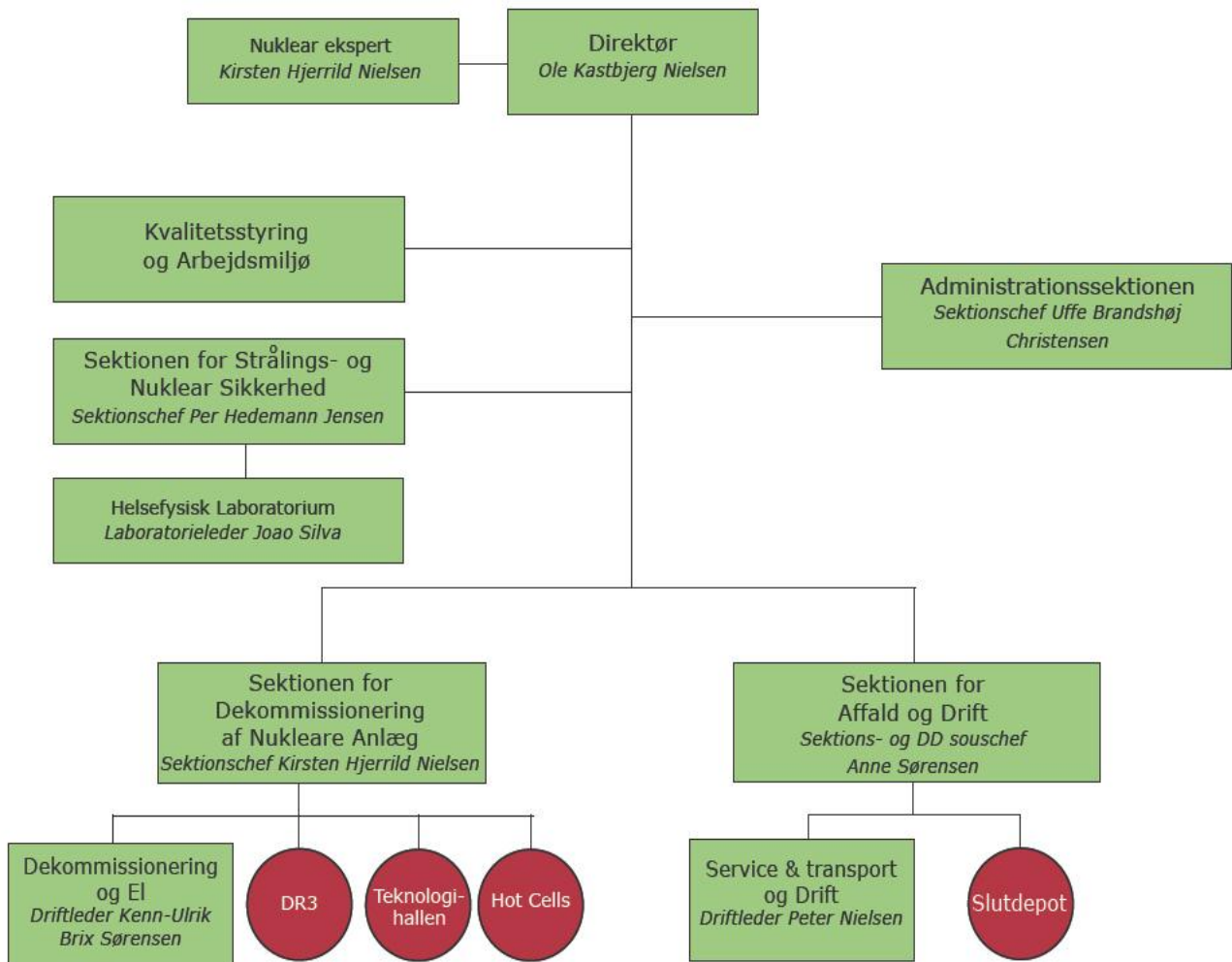
Strålings- og nuklear sikkerhed har været tilfredsstillende, og de individuelle strålingsdoser til personalet har alle været under de tilladte årlige dosisgrænser og de fastsatte dosisbindinger. Alle udslip af radioaktive stoffer til omgivelserne fra DD's nukleare anlæg har ligget under de af myndighederne fastsatte rapporterings- og udslipsgrænser. Der er ikke forekommet hændelser, der i øvrigt kunne påvirke omgivelserne.

Målene på det konventionelle arbejdsmiljøområde blev nået for tre ud af fem mål.

Dette anses for at være et tilfredsstillende resultat.

Arbejdsmiljøudvalget har drøftet resultaterne og besluttet nye mål for arbejdsmiljøområdet i 2015.

Bilag 1: DD's organisation

Bilag 2: Mission og vision

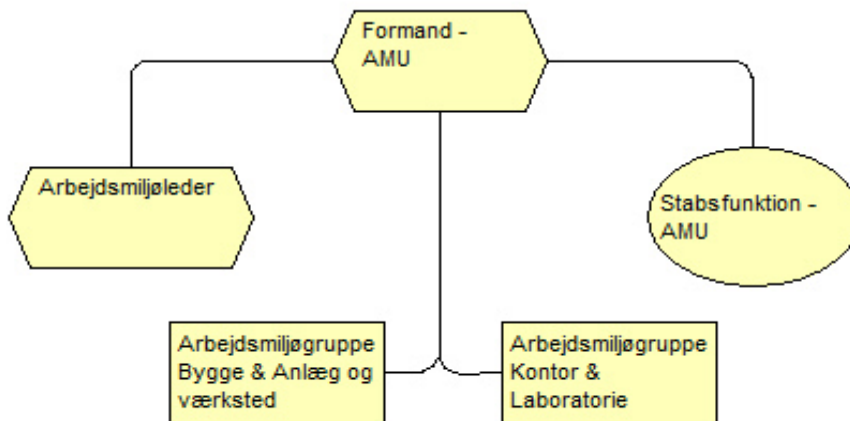
Mission:

- Vi skal dekommissionere de nukleare anlæg på Risø til "greenfield" (anvendelse uden restriktioner) inden for en samlet tidshorisont på 11-20 år, på et miljø- og sikkerhedsmæssigt højt niveau og økonomisk mest fordelagtigt og effektivt.
- Vi skal vedligeholde de nukleare anlæg, indtil de er dekommissionerede.
- Vi skal modtage, behandle og opbevare radioaktivt affald fra danske brugere af radioaktivt materiale.
- Vi deltager i processen vedrørende en langsigtet løsning for det lav- og mellemaktive affald.

Vision:

- Vi gennemfører opgaverne på et sikkerheds- og miljømæssigt højt niveau, med fokus på beskyttelse af medarbejdere, befolkning og omgivelsesmiljøet – og lever op til høj international standard.
- Vi gennemfører opgaverne økonomisk effektivt, og indenfor rammerne fastsat i B 48.
- Vi har fokus på medarbejdernes motivation og kompetencer, og sikrer at de opnår en erfaring, som er brugbar også uden for DD
- Vi har en åben dialog med vore interessenter og offentligheden, med særlig fokus på lokalbefolkningen.

Bilag 3: Arbejdsmiljøorganisation:

Bilag 4: DD's arbejdsmiljøpolitik

- Vi vil efterleve gældende lovgivning og interne regler, og sikre at alle ansattes viden herom er ajourført.
- Vi vil bruge vores viden og færdigheder til løbende at forbedre vores arbejdsmiljø.
- Vi vil udnytte styrken i mangfoldigheden og betragte hinanden som ligeværdige uanset faglig og personlig baggrund.
- Vi vil have en åben og fordomsfri dialog.
- Vi vil have et trygt fysisk og psykisk arbejdsmiljø, hvor vi hjælper hinanden.